

ЧИННИКИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА РОЗВИТОК ВУЛИЧНОГО СПОРТУ В УКРАЇНІ

Абалмасов Данило Олексійович

Бакалавр

Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради

Шестерова Людмила Єгорівна

кандидат наук з фізичного виховання і спорту, професор
Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради

Вступ. Повномасштабне вторгнення Росії в Україну спричинило руйнування багатьох об'єктів інфраструктури. Були знищені спортивні зали, спеціалізовані тренувальні майданчики, стадіони. Ризик повітряного удару унеможливорює заняття спортом у школах та секціях, що негативно впливає на розвиток традиційних спортивних дисциплін. Натомість, спостерігається зміна спортивного вектору у бік вуличного спорту. Адже вуличні спортивні дисципліни, до яких належить вуличний футбол, стрітбол, паркур, воркаут, брейкданс та райдер-напряма у більшості випадків не потребують спеціального обладнання, мають свій неповторний вайб, слугують способом самовираження, створюють позитивну атмосферу та запалюють креатив. Проте досліджень в цій спортивній галузі незначна кількість, що обумовлює актуальність нашої роботи.

Мета дослідження – визначення чинників, що впливають на розвиток вуличного спорту в Україні

Методи дослідження – аналіз та узагальнення даних науково-методичної літератури та даних мережі Інтернет, анкетування, експертна оцінка, методи статистики. В дослідженнях брали участь 10 фахівців з галузі вуличного спорту.

Результати дослідження та їх обговорення.

Аналіз сучасного становища вуличного спорту в Україні свідчить про наявний потенціал та зростання уваги аудиторії до вуличних спортивних дисциплін. Схильність молоді до вуличного спорту виражена у різних потребах [1]:

- потребою у комунікації, що зумовлена діджиталізації навчального процесу, який при нормальних умовах створював соціальне середовище розвитку дітей та підлітків;

- потребою у самовираженні, показу творчої складової характеру, розвитком таланту, особистим викликом – досягненні високих спортивних результатів за відсутності спортивних клубів, сучасних тренажерів, спеціального спортивного харчування, а маючи тільки нестримне бажання та навколишнє середовище;

- потребою розваг, адже вуличний спорт має екстремальну складову, що зумовлює виділення адреналіну, а відтак особа що займається відчуває емоційне піднесення.

Мотиви до занять вуличним спортом відображені на рис. 1.

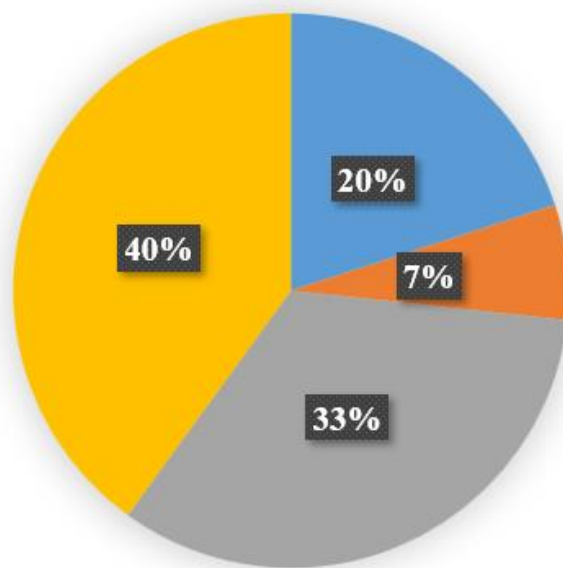
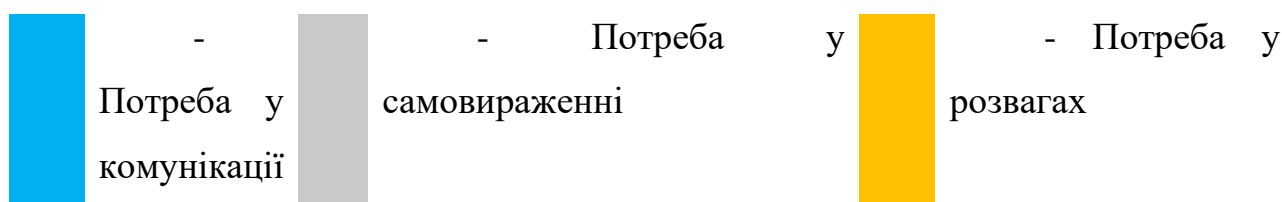

Рисунок 1. Мотиви до занять вуличним спортом

В Україні вуличні спорт є не тільки розвагою, а й слугують інструментом розвитку креативних індустрій, шляхом вирішення соціальних проблем та можуть бути впроваджені в освітні процеси [2]. Для визначення об'єктивної ситуації щодо розвитку та популяризації вуличного спорту було проведено бесіду з фахівцями галузі (представники органів управління, грантодавці, засновники організацій, що працюють у галузі вуличних культур та спорту в Україні та Європі).

70 % експертів розглядають вуличний спорт як масовий спорт, рекреаційну діяльність, інструмент розвитку креативних індустрій та молодіжної громадської активності, однак 30% вважають вуличний спорт – спортом вищих досягнень, через включення деяких напрямів (стритбол, скейтбординг, BMX) до олімпійських видів спорту та досягненням українських атлетів (Б. Колмаков – першість на Всесвітніх іграх у США, Кубку світу в Болгарії, чемпіонату світу у Токіо у дисципліні паркур [3]) та команд (перемога Національної збірної України з брейк-дансу на чемпіонаті світу у Словаччині [4]) у міжнародних змаганнях.

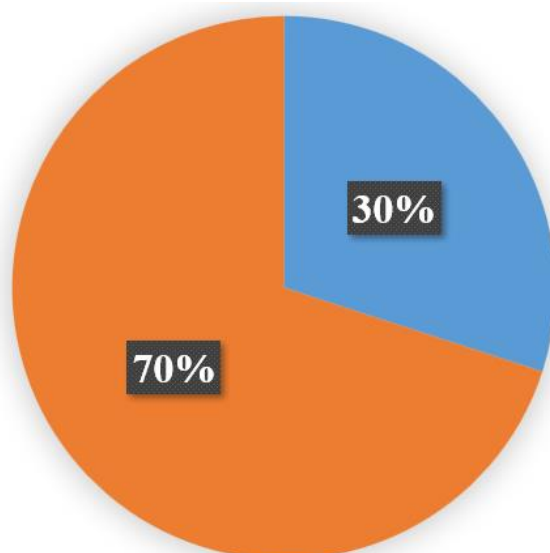
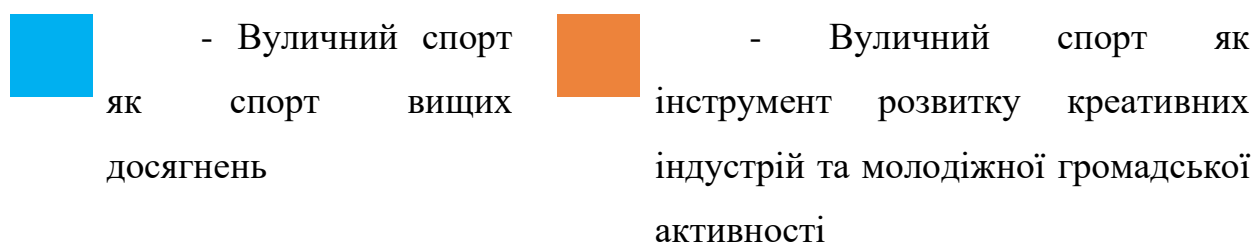

Рисунок 1. Результати експертного опитування щодо статусу вуличного спорту в Україні

Однак, у військовий час робота економіки держави спрямована на забезпечення потреб оборони, а громадські та комерційні організації, що займалися розвитком урбан спорту, переформатовали свою діяльність у соціально-корисну. Проте вуличні спорт мають довгостроковий потенціал розвитку, адже цей напрям є частиною стратегії відбудови післявоєнної України [5].

Висновки.

За результатами дослідження, до чинників, що впливають на розвиток вуличного спорту в Україні належать мотивація та потреби молоді у заняттях фізичною культурою, формування іміджу держави за допомогою спортивної першості, виховання здорового, відповідального, інтелектуального суспільства. Під час воєнного стану вуличний спорт поступово стає суспільним явищем та слугує терапією для емоційного розвантаження та збереження здорової психіки у дітей та підлітків.

Список літератури

1. Л. В. Ковальчук, І. М. Ткачівська, Б. П. Лісовський, В. Чорний. Особливості становлення нових видів спортивної діяльності серед молоді. Вісник Прикарпатського університету. Серія: Фізична культура. 2014. Вип. 20. С. 134-139.

2. Haudenhuyse R., Spaaij R., Theeboom M. Social change through an urban sport for development initiative? Investigating critical pedagogy through the voices of young people. *Sport, Education and Society*. 2019. Vol. 24, no. 7. P. 727–741. URL: <https://doi.org/10.1080/13573322.2018.1459536>

3. Ковальова А. Богдан Колмаков - паркурисст з Олександрії про свої перемоги. *Суспільне*. URL: <https://suspilne.media/301500-koli-culi-so-a-z-ukraini-vbolivalniki-kricali-golosnise-parkurist-z-oleksandrii-pro-svoi-peremogi/>.

4. Збірна України перемогла на світовому чемпіонаті з брейкінгу. *RapUA*. URL: <https://rap.ua/zbirna-ukrayiny-peremogla-na-svitovomu-chempionati-z-brejkingu/>

5. Стан культури та креативних індустрій під час війни - результати дослідження від Українського культурного фонду та МКІП України. Український культурний фонд. URL: <https://ucf.in.ua/news/11082022>